KANSALLINEN KOULUTUKSEN ARVIOINTIKESKUS
NATIONELLA CENTRET FÖR UTBILDNINGSUTVÄRDERING
FINNISH EDUCATION EVALUATION CENTRE

SATAKUNNAN AMMATTIKORKEAKOULUN AUDITOINTI

Tekijät **Heidi Ahokallio-Leppälä, Oona Löytänen, Olli-Pekka Ruuskanen, Olli Vesterinen, Niina Nurkka ja Kati Isoaho. Satakunnan ammattikorkeakoulun itsearviointi (toim.) Jari Multisilta, Timo Mattila, Cimmo Nurmi ja Erja Kuurila.**
Auditointivuosi **2022**, Karvin julkaisu **10:2022**
Kieli **Suomi**
ISBN **978-952-206-729-6 pdf**

4.1 Kansainvälisten opiskelijoiden, opettajien, tutkijoiden ja muiden osaajien integroiminen opiskelu- ja työskentelymahdollisuuksia kehittämällä

- Korkeakoulun itsearviointi

SAMK vahvistaa kansainvälisten opiskelijoiden, opettajien, tutkijoiden ja muiden osaajien integroimista opiskelu- ja työskentelymahdollisuuksia kehittämällä.

Strategiansa mukaisesti SAMK vahvistaa kansainvälisten opiskelijoiden, opettajien, tutkijoiden ja muiden osaajien integroimista opiskelu- ja työskentelymahdollisuuksia kehittämällä. SAMKin maakunnallista roolia ja tavoitteita kuvataan strategiassa seuraavasti:

1. Työvoiman saatavuuden varmistaminen on maakunnan elinvoiman tärkein tekijä. Globaali muuttoliike voimistuu ja osaajista tullaan kilpailemaan.
2. SAMK lisää kansainvälisten tutkinto-opiskelijoiden määrää erityisesti vahvuus- ja nousevilla aloilla. Ulkomaisten opettajien ja tutkijoiden määrää lisätään.
3. Satakuntalaisille yrityksille ja yhteisöille rakennetaan mahdollisuuksia houkutella kansainvälisiä opiskelijoita harjoitteluun ja töihin.

Henkilöstön ja myös kansainvälisen henkilöstön rekrytointi perustuu henkilöstösuunnitelmaan,

jonka laatimista ohjaa SAMKin strategia. Henkilöstösuunnitelman ajantasaisuudesta vastaavat toimintayksiköiden johtajat ja rehtorin toimiston osalta rehtori. Strategisesti tärkeät työsuhteet julkaistaan aina kansainvälisissä kanavissa, jotta kansainvälisen henkilöstön osuutta saadaan lisättyä. Rekrytointiohjeet löytyvät tarkemmin henkilökunnan intrasta.

Henkilöstön osaamisen kehittäminen on tärkeä osa SAMKin strategisten tavoitteiden saavuttamista. Osaamisen kehittämisen SAMKin laajuiset painopisteet määritellään vuosittain. Osaamisen kehittyminen on johdon, esihenkilöiden, henkilöstöpalvelujen ja työntekijöiden yhteistyön tulos.

SAMKin yhteisestä koulutusbudjetista kustannetaan koulutukset, jotka mm. tukevat ja auttavat toteuttamaan strategisesti SAMKin toimintaa. SAMKin sisäiset koulutukset löytyvät henkilökunnan intrasta.

Toimintayksiköt määrittelevät oman budjettinsa puitteissa koulutuksen painopisteet.

SAMK tarjoaa mahdollisuuden kansainvälistyä ja kehittää omaa asiantuntijuuttaan ja kielitaitoaan esimerkiksi Erasmus + ohjelman kautta osallistumalla ulkomaisten partnerikorkeakoulujen kv-viikoille tai yhteistyöverkostojen projekteihin. Myös vierailut yrityksiin ja organisaatioihin ulkomailla ovat mahdollisia. SAMKissa kuka tahansa henkilökuntaan kuuluva voi hakea kv-vaihtoon.

SAMKissa voi vastaavasti kansainvälistää omaa alaansa esimerkiksi kutsumalla ulkomaisen kollegan opettamaan osan omasta kurssistaan tai vaikka kokonaisen opintojakson.

SAMKilla on noin 300 aloituspaikkaa kansainvälisissä perus- ja ylemmissä tutkinnoissa. Kansainvälisiä tutkinto-ohjelmia on kaikilla koulutusaloilla. Kansainvälisyyttä on kehitetty useilla aloilla: valintaperusteet ja -menettelyt, agenttiverkoston laajentaminen, korkeakoulu- ja muun yhteistyöverkoston laajentaminen ja yhteistyön tiivistäminen, kesä- ja talvikoulujen tuotteistaminen, stipendisääntöjen uudistaminen, pathway-opintojen ja siirto- sekä kaksoistutkintosopimusten ja yhteistyöoppilaitosten määrän lisääminen.

Opiskelijoiden ja työelämän välistä yhteyttä kehitetään opiskelijoiden ja yritysten yhteisen rekrytointikanavan, youragent.fi, kautta. Yritysten ja yhteisöjen välillä ollaan sopimassa toimista, joilla yritykset ja yhteisöt sitoutuvat ottamaan harjoittelijoita ja tarjoamaan kesätöitä ja osa-aikatyötä. SAMKilla on koordinoiva vastuu yhteistyöverkoston kokoamisessa, sitouttamisessa ja vakiinnuttamisessa. Yritysten ja opiskelijoiden kohtaamista mahdollistetaan erilaisin tapahtumin.

Satakunnan ammattikorkeakoululla on partnerikorkeakouluja Euroopassa, Aasiassa, Amerikan ja Afrikan mantereilla sekä Venäjällä. Kaikilla SAMKin tutkinto-opiskelijoilla on mahdollisuus lähteä opiskelijavaihtoon, harjoitteluun ulkomaille sekä tutustua eri kulttuureista tuleviin opiskelijoihin. Kotikansainvälistymistä tukee mm. kansainvälisessä tutkinto-ohjelmassa opiskeleminen,

OPSeissa olevat opiskelijoille pakolliset englanniksi opetetut opintojaksot, joille osallistuu kansainvälisiä tutkinto- ja vaihto-opiskelijoita. Mahdollisuus kansainvälisyyteen tarjotaan myös kansainvälisen harjoittelun ja kv-tutorina toimimisen kautta.

SAMKin materiaalit ja viestintä tehdään kaksikielisesti. Kaikkea materiaalia ei vielä olla saatu englanniksi, mutta työ on käynnissä.

SAMKissa on käytössä liikkuvuudenhallintajärjestelmä SoleMOVE, josta löytyvät kaikki SAMKin partnerikorkeakoulusopimukset. SoleMOVEsta löytyy lukuvuodesta 2016-2017 alkaen koko opiskelijaliikkuvuus (vaihto- ja harjoittelujaksot ulkomailla sekä meille saapuneet vaihto-opiskelijat). Vuodesta 2021 lähtien myös henkilökuntaliikkuvuus on tarkoitus hoitaa SoleMOVEn kautta, jos henkilökunnan liikkuvuuden osalta järjestelmää päästään pilotoimaan pandemiasta johtuen syksyllä 2021.

Missä voisimme parantaa?

- Satakunnan kokonaisvaltaisen kansainvälistymisen tukeminen
- pitovoiman parantaminen: nykyistä tiiviimpi yhteistyö satakuntalaisten yritysten kanssa, jotta koulutettu työvoima jäisi maakuntaan (SAMKista valmistuneet opiskelijat ovat päätyneet muihin maakuntiin ja kotimaahansa töihin)
- kokonaisvaltainen opiskelijarekrytoinnin tehokkuuden parantaminen (markkinoinnista työllistymiseen)

Vahvuudet	**Kehittämiskohteet**
SAMK on strategiassaan sitoutunut viemään kansainvälisyyttä eteenpäin Korkeakoulun sisällä on yhteisesti linjattu kansainvälisen markkinoinnin toimet	Kansainvälisen tutkinto- opiskelijan integroituminen Satakuntaan
Aktiivinen osallistuminen yhteistyöverkostojen toimintaan ja kasvuhakuinen toiminta yhteistyöverkostojen kehittämisessä	Ulkomaalaisten opettajien ja henkilökunnan määrän lisääminen
SAMKissa on tarjolla yli 10 kansainvälistä tutkinto-ohjelmaa, SAMKissa opiskelee vuosittain lähes 60 eri kansallisuuden omaavaa opiskelijaa ja SAMKilla on lähes 200 partnerikorkeakoulua	Kotikansainvälistymisen vahvistaminen kaikilla SAMKin osa-alueilla

4.1 Kansainvälisten opiskelijoiden, opettajien, tutkijoiden ja muiden osaajien integroiminen opiskelu- ja työskentelymahdollisuuksia kehittämällä

- Auditointiryhmän arvio

Kansainvälistymisen tarve ohjaa toimintaa ja kehitystä

SAMKin vahvuutena kansainvälistymisessä on koko organisaation sisäistämä käsitys kansainvälistymisen tarpeesta sekä henkilöstön sitoutuminen kansainvälistymiseen liittyvän strategisen tavoitteen saavuttamiseen. Tästä auditointiryhmä vakuuttui auditointivierailun aikana. Myös kansainvälisten toimintojen ja tutkinto-ohjelmien määrät sekä verkostot ovat selvästi kasvaneet SAMKin toteuttaessa kansainvälistymisstrategiaansa.

Kansainvälistymisen kasvua tukevat toimenpiteet ja palveluiden kehittäminen ovat avainasemassa kansainvälistymisen strategisen tavoitteen saavuttamisessa. Haastatteluissa tuli esiin, että keskeisenä haasteena kansainvälistymiselle nähdään resurssien riittävyys, niiden oikea kohdentuminen, päällekkäisyyksien karsiminen sekä realististen tavoitteiden asettaminen ja niiden saavuttaminen. Kansainvälisissä palveluissa monet prosessit on kehitetty kansainväliseen vaihtoon lähteville tai saapuville opiskelijoille ja vaikka kansainvälisten tutkinto-opiskelijoiden prosessit poikkeavat edellisistä, niin monissa toiminnoissa tukipalvelut voisivat tehdä nykyistä enemmän yhteistyötä. Henkilöstö kaipasi myös enemmän välineitä viestintään sekä kansainvälisyyttä tukevaan taloushallintoon. Auditointiryhmä suosittelee, että SAMK tunnistaa entistä selkeämmin korkeakoulun kansainvälistymisen eri osa-alueisiin liittyvien toimintojen tavoitteet ja tarpeet. Myös kansainvälisyyttä tukevat prosessit tulee kuvata entistä tarkemmin. Prosessien kuvaamisen avulla voidaan kehittämisen tueksi löytää yhteistyömuotoja, joiden avulla säästetään resursseissa, mutta myös parannetaan palveluita.

Kansainvälisten tutkinto-ohjelmien laatuun ja laadun kehittämiseen kiinnitettävä huomiota

SAMK toimii alueella, jonka työvoimatarpeet edellyttävät laaja-alaista opiskelijataustaista maahanmuuttoa ja työllistymistä alueelle. Kansainvälisten opiskelijoiden houkuttelemiseksi tarvitaan usein kansainvälisen tason huipulla olevia tutkimus- ja koulutusohjelmia, joiden määrä on aina rajallinen. SAMK on valinnut laajapohjaisen rekrytointistrategian, mikä on johtanut useiden kansainvälisten koulutusohjelmien käynnistämiseen ja ulkomaalaisten tutkinto-opiskelijoiden määrän nopeaan kasvuun. Samanaikaisesti tulee kuitenkin varmistaa, että kansainvälisissä tutkinto-ohjelmissa pystytään ylläpitämään opetuksen laatua, jotta kansainvälisten ja suomenkielisten tutkinto-ohjelmien välille ei synny eroa.

Mahdollisten ulkopuolisten akkreditointien lisäksi SAMKin laatujärjestelmän tulee nykyistä paremmin tukea kansainvälisten tutkinto-ohjelmien laadun arviointia ja kehittämistä. Auditointiryhmä suositteleekin kansainvälisten ohjelmien laadun arvioinnin kehittämistä. Arvioinnin tulee sisältää erityisesti englannin kielellä opettamisen, osaamistavoitteiden

saavuttamisen sekä opetusmateriaalien sopivuuden arvioinnin kansainväliseen koulutukseen. Tulevassa kansainvälistymisen strategiassa tarvitaan myös laajaa rekrytointistrategian uudelleen arviointia, jotta mahdollisuudet kansainvälisten ohjelmien kehittämiseen ovat realistiset.

Haastatteluiden perusteella tärkeässä osassa SAMKin kansainvälistymisessä ovat hyvin toimivat opiskelijapalvelut. Kriittinen kohta opiskelijavalintaprosessissa on silloin, kun hakija on hyväksytty opiskelemaan, mutta hän ei vielä ole saapunut maahan. Hyväksytyille hakijoille tulee tarjota palveluita, joilla varmistetaan heidän saapumisensa juuri SAMKiin. Auditointiryhmä suosittelee kansainvälisille opiskelijoille ja henkilöstölle tarjottavien maahantulopalveluiden kehittämistä yhteistyössä alueen eri toimijoiden kanssa. Tärkeässä osassa on myös viestintä, jonka tulee tukea sekä Suomeen että alueelle integroitumista.

Kansainvälisten opiskelijoiden ja henkilöstön integrointi alueelle edellyttää eri toimijoiden yhteistyötä

SAMKin visio on, että kaikki opiskelijat työllistyvät. Erityisesti kansainvälisten opiskelijoiden suhteen tämä edellyttää yhteistyötä alueen eri toimijoiden kesken. Sidosryhmien haastatteluissa tuli selkeästi esiin, että tällä hetkellä odotukset maakunnan kansainvälistymisestä on pääosin SAMKin vastuulla. Onnistuminen opiskelijoiden työllistymisessä tarkoittaa kuitenkin laajaa ja pitkäkestoista alueellista yhteistyötä ja myös muiden paikallisten toimijoiden vastuuttamista. Haastatteluiden perusteella erityisesti harjoittelupaikkojen määrän lisääminen ja niiden kautta opiskelijoiden tutustuttaminen suomalaiseen työelämään ovat keskeisiä väyliä työllistymiseen. Opin portailta työelämään -hanke on hyvä esimerkki työelämän ja korkeakoulun välisestä yhteistyöstä, jolla pyritään parantamaan kansainvälisten opiskelijoiden työllistymismahdollisuuksia. Myös neuvottelukuntia ja SAMKin alumneja, erityisesti kansainvälisistä tutkinto-ohjelmista valmistuneita alueelle jääneitä alumneja, tulee hyödyntää opiskelijoiden työelämään tutustuttamisessa, harjoitteluiden ohjauksessa ja sitouttamisessa alueeseen.

Auditointivierailulla nousi esiin suomen kielen rooli opiskelijoiden työllistymistä rajoittavana tekijänä. Alueen työnantajilla on haasteita vastaanottaa ei-suomenkielistä työvoimaa, koska nykyiset ohjeistukset ovat pääosin suomenkielisiä ja myös henkilökunnan kielitaito on puutteellista. Opiskelijatyöpajassa toivottiin, että työnantajat keskittyisivät työllistymisen tukemisessa enemmän muuhun osaamiseen kuin suomen kielen osaamiseen. Kansainvälisten opiskelijoiden jäämistä alueelle voitaisiin tukea kehittämällä S2-opetuksen määrää ja laatua. Osa kansainvälisistä opiskelijoista ei suunnittele jäävänsä Suomeen opintojen jälkeen. Niille opiskelijoille, jotka haluavat jäädä Suomeen, tulisi muiden opintojen rinnalla tarjota vapaaehtoinen opintokokonaisuus, jonka sisältö valmistaisi pysyvään oleskeluun ja työntekoon Suomessa. Myöskään kansainvälisten tutkinto-opiskelijoiden englannin kielen riittävää osaamista ei voida itsestään selvänä, sillä SAMKissa on opiskelijoita noin 60 eri kansallisuudesta. Auditointiryhmä suositteleekin kiinnittämään huomiota kansainvälisille opiskelijoille tarjottaviin

kieliopintoihin.

Kansainvälisillä opiskelijoilla on omat opiskelijatuutorit. Opiskelijatyöpajassa tuli esiin, että kansainvälisten opiskelijoiden ja suomenkielisten tutkinto-opiskelijoiden yhteisten tapaamisten järjestäminen on ollut kiinni opiskelijatuutoreiden aktiivisuudesta. Opiskelijakunta SAMMAKKO järjestää kansainvälisten opiskelijoiden tutorit. Auditointiryhmä suosittelee, että opiskelijakunta yhdessä opiskelijatuutoreiden kanssa ottaa nykyistä aktiivisemman roolin yhteisten tapahtuminen ja tapaamisten järjestämisessä.

SAMKissa on tehty toimenpiteitä kansainvälisten rekrytointien kehittämiseksi, mutta haasteena on kansainvälisen henkilökunnan jääminen SAMKiin ja maakuntaan. Auditointiryhmän näkemyksen mukaan nykyistä tiiviimpi yhteistyö alueen yritysten TKI-projekteissa voisi mahdollistaa väylän ulkomaisten osaajien siirtymiseksi SAMKista alueen yrityksiin. Tutkijoiden pitkäkestoista sitoutumista maakuntaan voitaisiin edistää tarjoamalla heille houkuttelevia tehtäviä SAMKin lisäksi myös alueen kansainvälisissä yrityksissä, jolloin myös yritykset hyötyisivät yhteistyöstä.